

Z ŻYCIA ŚODR

- 2 JUBILEUSZOWE DNI ŚWINI 2019 na Śląsku
 4 ZESPÓŁ „MAZOWSZE”
 LAUREATEM NAGRODY
 im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego
 6 Olimpiada Młodych Producentów Rolnych

SPECJALIŚCI RADZĄ

- 8 WYPALANIE TRAW surowo zabronione!
 10 SOJA - LISTA ODMIAN ZALECANYCH
 14 UPRAWA ARBUZA w naszych warunkach

WYWIAD MIESIĄCA

- 16 OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA
 dla przyszłych pokoleń

SYGNAŁY

- 18 EUROPEJSKIE FORUM ROLNICZE
 22 INNOWACJE południowoamerykańskiego
 ROLNICTWA INKÓW
 28 XVIII FORUM ROLNICZE Ziemi Cieszyńskiej
 30 Feliks Jaroszyński POWSTRZYMANIE
 POMORU BYDŁA W POLSCE
 Nutri-Score czyli wiem co jem
 34 WIOSNA SEZON ROWEROWY
 CZAS ROZPOCZĄĆ!
 36 CZAS PASYJNY, WIELKI TYDZIEŃ I WIELKANOC
 w Kościele Ewangelicko-Augsburskim
 39 KGW W POŁOMI
 40 Zagłębie Dąbrowskie kultywuje
 tradycje „Wyszukubek 2019”
 42 KGW W PARZYMICHAŁACH
 43 AGROLIGA Kolejna edycja konkursu
 44 ZROZUMIEMY ŚWINIĘ?

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

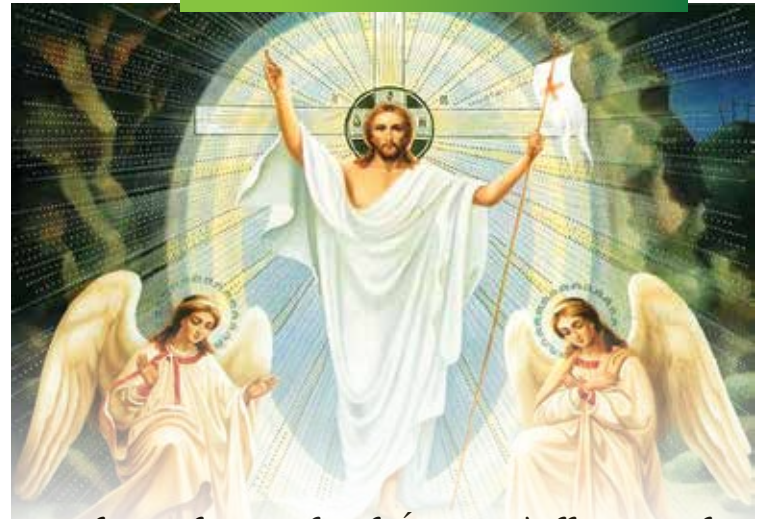
- 46 LIKWIDACJA POKRYĆ DACHOWYCH
 Z AZBESTU
 48 Warte odwiedzenia Parki Narodowe Polski
 Wielkopolski Park Narodowy
 50 ZNACZENIE ZADZRZEWIEŃ ŚRÓDPOLNYCH

DOM I OGRÓD

- 52 Z poradnika OGRODNIKA
 KWIECIEŃ i wszystko kwitnie
 54 Funkie – byliny do cieniowego ogrodu
 WIELKANOCNE WYPIEKI I DESERY

NOTOWANIA

- 61 CENY RYNKOWE

*Zdrowych, Pogodnych Świąt Wielkanocnych,
 przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością.
 Radosnego, wiosennego nastroju,
 serdecznych spotkań w gronie rodziny
 i wśród przyjaciół oraz wesołego "Alleluja"
 wszystkim Czytelnikom i Współpracownikom*

życzy

Michał Dimech
 Dyrektor Śląskiego Ośrodka
 Doradztwa Rolniczego w Częstochowie

ŚLĄSKIE
AKTUALNOŚCI
 rolnicze

ADRES REDAKCJI:

 ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
 ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE
 UL. GLIWICKA 85, 43-190 MIKOŁÓW

 tel.: 32 325 01 49
 fax 32 325 01 44

 m.hankiewicz@odr.net.pl

 www.czwa.odr.net.pl

 www.facebook.com/sodrwczestochowie

Redakcja:
 Maurycy Hankiewicz - red. naczelny
 Marzena Kowenia
 Izabela Pijanowska
 Robert Świerczewski

Zdjęcie na okładce: ARCHIWUM ŚODR
 Druk: Drukarnia TOP DRUK w Łomży
 Nakład: 2400 egz.

ZESPÓŁ „MAZOWSZE” LAUREATEM NAGRODY im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego

Wybitny krytyk muzyczny Jerzy Waldorf nazwał niegdyś „Mazowsze” perłą w koronie Rzeczypospolitej. I nie ma w tym żadnej przesady, zespół przez całe dziesięciolecie był dumą narodową i wizytówką Polski w świecie. W 2018 r. „Mazowsze” otrzymało należne mu miejsce w kulturze polskiej - zespół uhonorowano Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, najwyższym odznaczeniem artystycznym.

Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego został doceniony także przez Kapitułę Nagrody im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego. Podczas uroczystej gali, która odbyła się 28 lutego 2019 r. w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski „Mazowsze” zostało laureatem Nagrody za 2018 rok. Wyróżnienie przyznaje od 2004 r. Fundacja „Solidarna Wieś” osobom zasłużonym w pracy i działaniach na rzecz rozwoju kulturalnego i gospodarczego rolnictwa, wsi i małych miast. Współzałożycielem i przewodniczącym Rady Fundacji oraz przewodniczącym Kapituły

Nagrody jest Sławomir Siwek. W Kapitułe Nagrody zasiada także Dyrektor Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie Pan Marek Dziubek.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Kościoła z kard. Kazimierzem Nyczem na czele, a także świata polityki i mediów, członkowie Kapituły oraz laureaci poprzednich edycji Nagrody. Gości przywitał sekretarz generalny Konferencji Episkopatu Polski, bp Artur Miziński. Specjalny list gratulacyjny do zespołu skierował m.in. Prezydent RP Andrzej Duda. Laudację wygłosili Wanda Zwinogrodzka, wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, oraz Adam Struzik, marszałek Województwa Mazowieckiego.

W trakcie gali wręczono także stypendium im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego na rok szkolny 2018/2019 Mateuszowi Halikowski – uczniowi klasy III B LO Zespołu Szkół Katolickich im. ks. Jana Długosza we Włocławku.

Przyznanie Nagrody im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego za rok 2018, czyli w 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości, zbiegło się z jubileuszem 70-lecia istnienia zespołu „Mazowsze”. Zdaniem kapituły Nagrody „Mazowsze” przypomina, że polska kultura ludowa, tradycja, przywiązanie do ziemi i czerpanie sił z wiary ojców było tym co przed stu laty odrodziło Polskę niepodległą. „Mazowsze” niosło te prawdy także w czasach, gdy były one skazane na niepamięć i gdy z nimi walczone. W okresie komunizmu zespół był demonstracją sztuki wolnej i inspiracją dla spontanicznych działań, był też demonstracją dumy i honoru rolników. Przez lata trwale i z uporem niósł i niesie przesłanie o wspólnocie Polaków na całym świecie. Zespół nazwano najlepszym ambasadorem Polski, który utrzymuje więź naszych rodaków z językiem, kulturą ojczystą i krajem.

Idea stworzenia zespołu narodziła się w sercach dwóch niezwykłych osób - wybitnego kompozytora i miłośnika folkloru i kabaretowej aktorki przedwojennej sceny. Tadeusz Sygietyński i Mira Zimińska w ruinach bombardowanej Warszawy przyrzekli sobie, że jeśli przeżyją wojnę założą zespół. I tak też się stało. Oficjalnie „Mazowsze” zostało powołane do życia w 1948 r. dekretem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Pierwszy publiczny występ „Mazowsza” miał miejsce 6 listopada 1950 r. w Warszawie. Jako jedna z pierwszych na scenę Teatru Wielkiego wyszła siedemnastoletnia Irena Santor i wykonu-

jąc wraz z chórem piosenkę „Przeleciał ptaszek” skradła od razu serce publiczności. Rok później zespół wyruszył pociągiem w swoje pierwsze zagraniczne tournée do ZSSR, jedynym brany wówczas pod uwagę kierunkiem. Następną była podróż do Francji – pierwsza wyprawa za „żelazną kurtynę”. Kiedy w 1955 r. zmarł Tadeusz Sygietyński, kierownikiem artystycznym i zarazem dyrektorem „Mazowsza” została Mira Zimińska-Sygietyńska (para wzięła ślub w 1954 r.). Kilka miesięcy po odwilży w 1957 r. zespół udał się na podbój Londynu, gdzie na organizowanym specjalnie dla „Mazowsza” przyjęciu pojawiła się sama królowa Elżbieta. Zespół długie lata przechowywał w pamięci także swój niezwykły występ na starożytnym stadionie w Olimpii, gdzie na gołej ziemi tańczył krakowiaka, a zachwyconej publiczności nie przeszkadzał fakt, że siedzi na trawie. Takie były początki. Od tamtego czasu zespół dał ponad 7 tys. koncertów w 50 krajach.

Wieloletnia praca i wysiłek twórców „Mazowsza” sprawiły, że w dorobku zespołu znajduje się wielkie bogactwo muzyki, przyspiewek, tańców i kostiumów z ponad czterdziestu regionów folklorystycznych Polski. Zespół wykonuje pieśni ludowe, utwory patriotyczne, polskie kolędy, pieśni wielkopostne oraz litanie ostrobramskie, a w przyszłości planuje wzbogacić swój repertuar także o pieśni i tańce z terenów II RP oraz te związane z twórczością Łemków. Na odkrycie czeka też muzyka Bieszczad, Warmii i Mazur.

„Mazowsze” ma w swej historii także spotkanie z dużym ekranem – artystów można zobaczyć w trzech znanych filmach: „Przygoda na Mariensztacie” (1953), „Żona dla Australijczyka” (1963) oraz „Pan Tadeusz” (1999 – scena poloneza z 12 księgi).

Nad spuścizną Sygietyńskich od 2015 r. czuwa Jacek Boniecki, dyrektor i dyrygent zespołu. Przez 50 lat organizatorem „Mazowsza” było Ministerstwo Kultury i Sztuki, później Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a od 1999 r. tę rolę przejął Samorząd Województwa Mazowieckiego. Od 29 maja 2017 r. zespół prowadzony jest jako wspólna instytucja kultury przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Samorząd Województwa Mazowieckiego.

IZABELA PIJANOWSKA
Dział Metodyki Doradztwa,
Szkoleń i Wydawnictw

Fot. www.episkopat.pl

